



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 445/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s. r. o., Radlinského 29, Dolný Kubín, IČO 50 120 000, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Róbert Slamka, vo veci preskúmania rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Svätý Kríž „č. .../2021“ z 28. júla 2021 takto

### rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Svätý Kríž „č. .../2021“ z 28. júla 2021 **zrušuje** a **vec vracia** Obecnému zastupiteľstvu obce Svätý Kríž na ďalšie konanie.
2. Obecné zastupiteľstvo obce Svätý Kríž **je povinné** nahradiť navrhovateľovi prostredníctvom obce Svätý Kríž trovy konania v sume **460,90 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi navrhovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

### Odôvodnenie:

#### I.

#### Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným ústavnému súdu 2. septembra 2021 domáha preskúmania rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Svätý Kríž (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) „č. .../2021“ z 28. júla 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bolo potvrdené rozhodnutie obecného zastupiteľstva zo 7. júla 2021 (spisová značka je uvedená v jej autentickom znení bez poradového čísla rozhodnutia). Navrhovateľ žiada napadnuté rozhodnutie zrušiť a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z príloh pripojených k návrhu vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

3. Obecné zastupiteľstvo napadnutým rozhodnutím v konaní o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov proti navrhovateľovi pre porušenie čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) prijalo rozhodnutie, ktorým navrhovateľovi uložilo pokutu v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára a súčasne vyslovilo stratu verejnej funkcie starostu obce Svätý Kríž.

4. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 445/2021 zo 17. septembra 2021 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie návrh navrhovateľa v celom rozsahu.

## **II.**

### **Argumentácia navrhovateľa**

5. Navrhovateľ s napadnutým rozhodnutím nesúhlasí, svoj návrh odôvodňuje v zásade s poukazom na to, že bol povinný v oznámení uvádzať len údaje o majetku, ktorý nadobudol, a nie informácie o tom, že žiaden majetok nenadobudol. Navrhovateľ uvádza, že údaj v oznámení o dosiahnutom príjme z titulu výkonu funkcie verejného funkcionára vyjadrený číslicou 0 je potrebné považovať za pisársku chybu, resp. inú zrejmu nesprávnosť, pričom ďalej uvádza, že z prílohy, ktorú predložil spolu s oznámením, je zrejmé, aký dosiahol príjem za rok 2019 z titulu výkonu tejto funkcie. K porušeniu povinnosti podať oznámenie na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 ústavného zákona, navrhovateľ konkrétne uvádza, že s porušením tejto povinnosti ústavný zákon nespája žiadnu sankciu v podobe uloženej pokuty alebo straty funkcie.

6. V doplnení svojho návrhu navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že na rozhodnutie o strate verejnej funkcie neboli v okolnostiach jeho veci kumulatívne splnené všetky ústavným zákonom ustanovené predpoklady, a to konkrétne predchádzajúce písomné upozornenie podľa čl. 9 ods. 8 písm. a) ústavného zákona.

7. Na základe už uvedeného navrhovateľ žiada, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutie a súvisiacim výrokom mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

## **III.**

### **Vyjadrenie obecného zastupiteľstva**

8. Po prijatí návrhu navrhovateľa na ďalšie konanie ústavný súd vyzval obecné zastupiteľstvo na vyjadrenie sa k prijatému návrhu, ako aj na zaujatie stanoviska k okolnostiam doručovania napadnutého rozhodnutia spolu s predložením s tým súvisiacej dokumentácie.

9. Vyjadrenie obecného zastupiteľstva nebolo ústavnému súdu doručené.

#### IV. Posúdenie dôvodnosti návrhu

10. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom verejnej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona. Orgán verejnej moci, ktorý vo veci koná, vydáva rozhodnutie, ktoré musí spĺňať všetky kritériá vyžadované právnou úpravou.

11. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

12. Podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

13. Tieto východiska boli rozhodujúce aj pri posudzovaní námietok uplatnených navrhovateľom v jeho návrhu.

14. Pokiaľ ide o navrhovateľom namietaný záver napadnutého rozhodnutia o porušení čl. 7 ods. 1 písm. b) ústavného zákona tým, že navrhovateľ v časti B bode 4 oznámenia „*uviedol nepravdivý údaj, že nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, avšak v časti C oznámenia uviedol, že je spoluvlastníkom obchodnej spoločnosti MKM Remont s.r.o. s obchodným podielom vo výške 20 %...*“, ústavný súd uvádza, že legálna definícia pojmov podnikanie a podnikateľ je vymedzená v § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), pričom podnikaním sa podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť na účely dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu. Pod pojmom podnikateľ sa v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka rozumie osoba zapísaná v obchodnom registri. Zo vzájomnej systémovej a vecnej previazanosti označených ustanovení Obchodného zákonníka vyplýva, že podnikateľom je osoba zapísaná v obchodnom registri vykonávajúca sústavnú činnosť (podnikanie) samostatne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť na účely dosiahnutia zisku. Z takto legálne vymedzených znakov podnikania a podnikateľa vyplýva, že spoločník obchodnej spoločnosti zapísaný v obchodnom registri nevykonáva podnikateľskú činnosť a nie je podnikateľom. Uvedenej konštrukcii zodpovedá aj koncepcia ústavného zákona a vzorového tlačiva o oznámení funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov podľa ústavného zákona, ktorý rozlišuje na jednej strane medzi podnikateľskou činnosťou [čl. 7 ods. 1 písm. b) ústavného zákona a časť B bod 4 oznámenia (podnikateľská činnosť)] a majetkovými pomermi [čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona a časť C oznámenia (majetkové pomery)]. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že

záver obecného zastupiteľstva, podľa ktorého sa navrhovateľ dopustil protiprávneho konania spočívajúceho v porušení čl. 7 ods. 1 písm. b) ústavného zákona tým, že uviedol nepravdivý údaj v časti B bode 4 oznámenia o tom, že nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, je vecne nesprávny, pretože nemá oporu v označenom článku ústavného zákona.

15. Čo sa týka navrhovateľom namietaného záveru napadnutého rozhodnutia o porušení povinnosti uviesť v oznámení pravdivé a úplné údaje podľa čl. 7 ods. 1 a 2 ústavného zákona tým, že navrhovateľ nepodal oznámenie v súlade s čl. 7 ods. 6 ústavného zákona na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 ústavného zákona, ústavný súd uvádza, že obecné zastupiteľstvo v danom prípade bez bližšej argumentácie, pritom ako podklad pre uloženie sankcie, prepája absenciu dodržania formy daného úkonu (jeho predloženia na predpísanom tlačive podľa prílohy č. 1 ústavného zákona) s jeho vecnou nesprávnosťou a neúplnosťou, a to napriek tomu, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nekonkretizuje svoje úvahy, ako nepredloženie oznámenia na vzorovom tlačive ovplyvnilo pravdivosť a úplnosť navrhovateľom poskytnutých a ústavným zákonom ustanovených údajov. Z už uvedeného vyplýva, že takto koncipovaná skutková veta napadnutého rozhodnutia nespĺňa požiadavky ustanovené v čl. 9 ods. 6 ústavného zákona a je nepreskúmateľná v tom, akým úvahami sa obecné zastupiteľstvo riadilo, keď dospelo k záveru o kauzálnej súvislosti medzi nepodaním oznámenia na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 ústavného zákona (príčina uvedená ako šiesta alternatíva konkretizačnej časti skutkovej vety napadnutého rozhodnutia s úvodom „tým, že“), a porušením povinnosti uviesť v oznámení pravdivé a úplné údaje (následok uvedený v návetí skutkovej vety). Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že pri ďalšom posudzovaní uvedeného nedostatku v postupe navrhovateľa bude povinnosťou obecného zastupiteľstva túto otázku vyhodnocovať aj so zreteľom na to, že k interpretácii čl. 7 ods. 1 a 6 na účel aplikácie čl. 9 ods. 6 a 8 písm. a) ústavného zákona je potrebné pristupovať z hľadiska ich účelu a zmyslu, najmä vzhľadom na obligatórne sankčný charakter týchto ustanovení.

16. K navrhovateľom namietanému záveru napadnutého rozhodnutia o porušení čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona tým, že uviedol nepravdivý údaj, keďže *«v bodoch B/3 – 6 uviedol, že dosiahol príjem z výkonu funkcie verejného funkcionára: „0“, avšak z podaného potvrdenia o zdaniteľných príjmoch vyplýva, že za rok 2019 dosiahol za výkon verejnej funkcie príjem zo závislej činnosti... vo výške 22 280,60 eur...»*, ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach danej veci sa zo skutkového hľadiska medzi účastníkmi konania javí ako nesporné, že navrhovateľ v označenej časti oznámenia uviedol číselný údaj „0“, avšak jeho súčasťou bola aj príloha, z ktorej obsahu vyplývala informácia o dosiahnutom príjme zo závislej činnosti v sume 22 280,60 eur, o ktorej správnosti tiež nie sú medzi účastníkmi konania pochybnosti. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že konštatovanie porušenia čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona za súčasného dodržania postupu podľa čl. 7 ods. 2 ústavného zákona, a to priloženia kópie potvrdenia o zdaniteľných príjmoch za rok 2019, z ktorého obsahu vyplýva príjem, ktorý navrhovateľ dosiahol za rok 2019, je bez rozumnej reakcie na námietku navrhovateľa o chybe pri vyplňaní oznámenia predčasné. Rovnako platí téza vyjadrená v predchádzajúcom bode tohto odôvodnenia o zmysluplnom výklade deliktuálnych ustanovení ústavného zákona.

17. Čo sa týka navrhovateľom namietaného záveru napadnutého rozhodnutia o porušení čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona tým, že *„v prípade príjmu z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností neuviedol žiaden údaj, ani skutočnosť, že nedosiahol z týchto titulov žiaden príjem...“*, ústavný súd konštatuje, že z dikcie čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona vyplýva povinnosť pre

verejného funkcionára uviesť informáciu o dosiahnutých príjmoch, a nie informáciu o tom, že verejný funkcionár žiaden príjem nedosiahol. Ústavný súd preto považuje obecným zastupiteľstvom konštatované porušenie čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona za také, ktoré nemá oporu v čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona.

18. K námietke, podľa ktorej navrhovateľ neporušil čl. 7 ods. 1 písm. f) ústavného zákona tým, že v oznámení neuviedol *„popis daru alebo iných výhod, ktoré... prijal v kalendárnom roku, za ktorý podáva oznámenie, ak hodnota darov alebo iných výhod od jedného darcu alebo hodnota jedného daru presiahne 10-násobok minimálnej mzdy, vrátane druhu daru a dátum jeho prijatia.“*, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že zo znenia čl. 7 ods. 1 písm. f) ústavného zákona, rovnako ako v prípade znenia čl. 7 ods. 1 písm. d) ústavného zákona nevyplýva povinnosť uvádzať negatívnu informáciu o prijatí daru (teda oznámiť jeho neprijatie), ale len povinnosť poskytnúť informáciu o prijatí daru prevyšujúceho 10-násobok minimálnej mzdy.

19. Pokiaľ ide o navrhovateľom namietaný záver napadnutého rozhodnutia o porušení čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona tým, že v *„oznámení neuviedol... skutočnosť týkajúcu sa vlastníctva motorového vozidla s uvedením továrenskej značky a roku jeho výroby..., existenciu záväzku, ak jeho predmetom je peňažné plnenie vo zvyčajnej hodnote presahujúcej 35-násobok minimálnej mzdy..., užívanie nehnuteľnej veci... a užívanie hnutel'nej veci...“*, ústavný súd konštatuje, že súčasťou skutkových námietok navrhovateľa je tvrdenie, podľa ktorého navrhovateľ nie je vlastníkom motorového vozidla (jeho vlastníkom je obchodná spoločnosť, v ktorej má navrhovateľ majetkovú účasť v rozsahu 20 %), ako aj tvrdenie, že hodnota motorového vozidla neprevyšuje sumu 35-násobku minimálnej mzdy, o čom navrhovateľ predkladá aj listinné dôkazy. K predmetnej časti skutkovej vety napadnutého rozhodnutia je potrebné ďalej uviesť, že obecné zastupiteľstvo navrhovateľovi vyčíta, že v oznámení tiež neuviedol predpísané obsahové náležitosti o existencii záväzku, užívania nehnuteľnej a hnutel'nej veci, a to aj napriek tomu, že navrhovateľ v príslušných častiach oznámenia uviedol (vrátane jeho manželky a nepľnoletých detí), že je bez záväzku, ktorého predmetom je peňažné plnenie presahujúce 35-násobok minimálnej mzdy, nevlastní nehnuteľnosť ani hnutel'nú vec, ktorej hodnota prevyšuje 35-násobok minimálnej mzdy, a tiež s výnimkou 20 % obchodného podielu v obchodnej spoločnosti MKM REMONT, s. r. o., mu nepatrí majetkové právo alebo iná majetková hodnota, ktorá presahuje 35-násobok minimálnej mzdy. Ústavný súd v tejto súvislosti (v súlade so svojimi skoršími závermi) konštatuje, že neuvedenie informácie o tom, že verejný funkcionár neužíva nehnuteľnú vec vrátane bytu a nebytového priestoru alebo neužíva hnutel'nú vec, prípadne mu nepatrí iná majetková hodnota, ako aj uvedenie takej (negatívnej) informácie samo osebe ešte neznamená porušenie čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona (pokiaľ sa v konaní nedokáže opak, teda že verejný funkcionár zákonom charakterizovanou majetkovou hodnotou relevantným spôsobom disponuje). Je tiež potrebné na dotknutý účel z hľadiska vlastníckeho právneho režimu rozlišovať majetok (vlastníctvo) samotnej právnickej osoby (obchodnej spoločnosti) a majetkovú účasť fyzickej osoby na obchodnej spoločnosti, konkrétne obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným (ide o rozdielne právne kategórie).

20. K namietanému záveru napadnutého rozhodnutia o porušení čl. 7 ods. 2 ústavného zákona tým, že navrhovateľ predložil *„len kópiu potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti... za zdaňovacie obdobie 2019... avšak toto predloženie kópie potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti... nepostačuje na splnenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 2 ústavného zákona, keďže sa vzťahuje len na príjmy zo závislej činnosti a nepredložil zároveň doklad*

*vzťahujúci sa na príjmy plynúce z podnikateľskej činnosti... bez ohľadu na výšku dosiahnutých príjmov...*“, je potrebné uviesť, že zo znenia čl. 7 ods. 2 ústavného zákona vyplýva pre verejného funkcionára povinnosť k písomnému oznámeniu priložiť daňové priznanie, čo samozrejme platí vtedy, ak ho podľa daňových predpisov podáva. Inak (alternatívne) pripája len doklad vydaný na daňové účely o dosiahnutých príjmoch za predchádzajúci kalendárny rok, nie (opäť v už pretraktovanom význame) o príjmoch nedosiahnutých. Vecne je povinnosťou verejného funkcionára deklarovat' svoje majetkové pomery tým, že ich uvedie v rozsahu ustanovenom v čl. 7 ods. 4 ústavného zákona. Ústavný súd teda v tejto súvislosti opakovane konštatuje, že z čl. 7 ústavného zákona nevyplýva pre verejného funkcionára povinnosť poskytovať informácie o tom, že nedosiahol príjmy, resp. informácie o tom, že hnutelný alebo nehnuteľný majetok nenadobudol, neužíval, prípadne takto nedisponoval inými majetkovými právami.

21. Sumarizujúc uvedené (body 16 až 20 tohto nálezu), ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva sa opiera o porušenie povinností, ktoré navrhovateľovi z čl. 7 ods. 1 a 2 ústavného zákona nevyplývali, a preto ich navrhovateľ ani nemohol porušiť.

22. Na základe už uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nie je v súlade s ústavným zákonom (body 14 až 20 tohto nálezu), je zároveň čiastočne nepreskúmateľné (bod 15 tohto nálezu), a preto napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva podľa § 239 ods. 2 písm. a) a b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto nálezu). Bude povinnosťou obecného zastupiteľstva postupovať v ďalšom konaní podľa § 239 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda pri viazanosti právnym názorom ústavného súdu.

## V.

### Trovy konania

23. Ústavný súd priznal navrhovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 460,90 eur, ktoré mu v súvislosti s jeho právnym zastupovaním vznikli.

24. Pri výpočte trov právneho zastúpenia navrhovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

25. Ústavný súd priznal náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie návrhu) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky.

26. Tarifná odmena za každý úkon právnej služby [§ 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky] vykonaný v roku 2021 predstavuje sumu 181,17 eur a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za úkon je v sume po 10,87 eur. Ústavný súd priznal odmenu za dva úkony v roku 2021 vrátane režijného paušálu, čo spolu predstavuje sumu 384,08 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa navrhovateľa je platkyňou dane z pridanej hodnoty, ústavný súd v súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil takto priznanú odmenu o 20 %, čo v konečnom dôsledku predstavuje sumu 460,90 eur (bod 2 výroku tohto nálezu).

27. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je obecné zastupiteľstvo povinné prostredníctvom obce Svätý Kríž uhradiť na účet právnej zástupkyne navrhovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

28. Vzhľadom na čl. 133 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 21. októbra 2021**

**Libor Duľa**  
**predseda senátu**